

Bomhaj Bóh!

Cíklo 8.
21. meje.

Pětnik 1.
1891.

Serbske njedželske īopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Smolerjez knihicíšchezeřni w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtwórtlétne pshedpłatu 40 np.

Trinitatis.

Zana 3, 3: „Sawérnje, sawérnje, ja praju cíj: Želi so šo schtó s noweho njenarodži, njemóže wón Bože kralestwo wohladacž.“

Nimo šu nětko te tsi róczne časžy Wótzowskeje luboscze, Ssynowje kražnosce, Duchoweje połnosce, ale tón trojenicžki Boh šo nochze wot naž minycž, wón chze pola naž a w naž wostacž wschitke dny hacž do skónčenja teho swěta. Teho dla ſwjeczimy dženža ſwjedžení ſwjateje Trojizy a nashe zvle živjenje, niz jenož dalshe zyrktine lěto dyrbí na ſwjatu Trojizu Božu ſaložene býč. Njemudraczkuj dolho wo jeje potajnsthach, tym šu šo hido rosumišchi a duchapołnišchi mužojo hacž ty dživali se ſwjatym Pawolem pósnavajo: „O ūjka hľubokosć teho bohatstwa, woboje teje mudroscze a wědomoscze Božeje! Schtó je teho knjesa myſl pósnał abo schtó je jeho radziczel býč? Wot njeho a psches njeho a w nim šu wschitke wězhy. Žemu budž czeſč do wěcznosce.“ Staraj šo jenož, so bý w dostatku, w ſwětle, w mérje ſwjateje Trojizy khodžil, so bý Bože kralestwo wohladal a wobkhował! To pak nijeje možno, jeli so šo s noweho njenarodžiš. „Wý dyrbicze šo s noweho narodžicž“, prajesche tón knjes w dalschim rosréczenju s Nikodemusom, pschetož „schtož šo wot czešla je narodžilo, to je czešlo“ a teho dla žadoscziwe, ſachodne, kničomne, nacjazne, ale „schtož šo wot ducha je narodžilo, to je duch“ a teho dla ſwjate, mózne, wobstajne, wěczne. Po taikim chzesch-li jow na ſemi prawie njepěkný, njeródný, wopiły, njepózčimy, njeméra a ſawiſce połny člowjek býč a junu wěcznu ſmijercž namrjecž, dha wostan tón starý, hordý, hréšchný člowjek! Chzesch-li pak tu w ſemiskim živjenju prawe mjeſeče měč a twojim ſobucžlowjekam s wuzitkom býč a junu wěczne živjenje dostacž, dha dyrbischi šo s noweho narodžicž! Kaf móže šo to ſtacž? Nikodemus a někotry druhí s nim šo ſobu prascha. Jesuš wotmolwi: S wody a s ducha, to rěka, psches ſwjatu kſchčenizu a psches ſwjateho Ducha.

Šwjatu kſchčenizu bý w ſwojej małosce dostak a wo ſwjateho Ducha masch časž živjenja proþycz. Pschetož „taike s wodu kſchčenje ma na ſebi, so tón starý Hadam w naž psches wschědne

roškacze a połku šo dyrbí potepicž a wumrjecž se wschěmi hréchami a ſlymi loschtami a ſažo wschědne won pschincž a postanyčž nowy člowjek, kíž bý w prawdoſczi a cíſtosczi psched Bohom wěcznje ſiž býč.“

To je czeška pschisłuschnoscž, tak czeška, so někotryžkuž ſwětný člowjek ju nihdy njedokonja; ale kózdu narod je czeški a tola dyrbí býč. „Zónka, hdvž porodžuje, ma ſrudobu; hdvž pak je džecžo porodžila, niespomni wjazy na tu ſtysknoscž, teho wjefela dla, so je šo člowjek na ſwět narodžil.“ Tak tež ma duscha, koſtraž w wschědnej połuce a wérje šo wobnowjuje, ſrudobu, ale po małku šo jej tola ſrawja ſiwe plody k wěcznemu živjenju!

Wachujcze a modlcze šo!

Werna historija, powiedał Wilhelm Immanuel.
(Pofracžowanje.)

6. „Twój kij a twój prut trosklijetaj mje.“

Kaf dyrbju wam nětko ſažowidženje mjes nanom a jeho džesčjom wopízač? Ta to njemóžu. Dyrbicze šo lubych jandželow Božich wopraschecž, kíž šu pschihladali. — O ſažowidženje, kaf duschné bý ty, poſkicžesč žadanju ſlódke picze do wutroby a do khereje dusche ponurisch njebijeski połoi. — A wschak je wěrno, schtož mudroscž praji: „Prénje ſažowidženje s pschecželom po wulkej ſrudobie wobnowi naſchu bołoscž.“

Starý Gyntharjez Kaspar bě šo ſwoju módrú njedželsku ſuknju woblesk. Bě to ta ſama ſuknia, w kotrež bě něhdy ſe ſwojej njebožicžkej Marju k Božemu wołtarzej stupi, w kotrež bě ſwoje džewjecz džecži k kſchčenizy a ſwoju lubu Hanu-Róžu a ſchatku k wobnowjenju kſchčeniskeho ſluba pschewodžal. Kaf wjele modlitbow wifasche na tutej ſukni! Kaf wjele potajnych ſylsow bě ſebi s jejnymi rukawom setrél!

Hdvž šo durje wocžinichu a Gyntharjez nan dō iſtwy stupi, hdjež jeho džecžo, jeho lube, bléde džecžo s czerwienje plakanymaj wocžomaj w ſožu ſežesche, wupschestrje ſwojej ruzy ſcheroło: „Hana-Róža, o moja luba, luba Hanu-Róža, kaf mam cze tak jara lubo! Šy moje wutrobne džecžo, wostanjesch moje wutrobne džecžo do

wschęje węcznośćę!" Dalej njemózeszce ręczęcę. Blakanie sadużny jeho hłob. „O luby nano! o mój wutrobną, wutrobną nano!" wołała Hana-Róża, „każ by tak dobry, tak dobry! — pszechciwo mi tak dobry, kotaż bym telsko żałosczenia na twoju wutrobu a telsko haniby na twoj dom pschiniejsią! O nano, wodaj, o nano, haj, twoja lubośc pali mi każ wohen do moje najhlubsczeje dusze — a płomio ho njezehlisze tehdby tak horzo na mojimaj rukomaj a nohomaj, każ ho nětko twoja njesaßlužena lubośc do mojej wutroby żehli. — O wodaj! o nano, luby nano, wodaj, wodaj!"

Nan na nju tak lubośnie poahlada, tak połny luboścze a dobroty, każ na tym dniu, hdyz Hana-Róża psched nim stejesche a t njemu dżesche, so chze nětko na szlużbu czahnyč. Psched tym poahladom dyrbjesche wschón sczén czeknyc. Tutón poahlad czischczeche każ szloneczna pruha a każ njebjessa roża dele do najhlubsczeje wutroby a pschiniejsze szwetle pruhi a wosziewiazy balsam do czeminoścze jejneje szmierzsrudneje dusze. To bē hłodnośc w horzocze! Bē jej, jako bychu ho njebjessa dele puszczyile a by Anjesowu bliskoſc czula a pōsnala, haj s rukomaj pschimała. O tale bliskoſc pschiniejsze wulki mēr do jejneje wutroby. — Potom kłakny ho nan pschi jejnym lożu a modlesche ho nutrnie sa swoje lubowane dżeczo, so by chyli luby Anjes jej wschitko hñadnie wodacz a jejnu stysniwu duszu njeopuszczicę. To bē modlitwa, kajkuż może jeno nanowa wutroba w stysknosczi a starosczi wo horzolubowane dżeczo spewacz a kajkuż może jeno wózowska wutroba, kotaż je tam horjelach na Bożym trónie, sapschijecz. — Potom bu powiedane wo Khatzy a wschitkach lubnych dżeczoch, wo pscheczelach a snathach, wo kniesu fararju a wo lubym starym kantorju Kunzu a wo wschęch, tiz bē Hana-Róża snała. Anjes duchowny bē jej prajecz dał, so by też w tutym frudnym czaszu, hdżez je po sdaczu wot Boha wopusczena, twierdże na słowo ho spuszczała a też nětko pschi tym wostała: „Tón Anjes je mój pastyr!"

Hana-Róża wotmolwi: „O luby nano, haj, to czuju a pōsnaju hłuboko, so je tón Anjes mój pastyr. Ja dyrbjała hewak sahinyč w swojej stysknosczi. Ale wón je też twoju wutrobu wodzil, so by nětko, hdżez bēch twoj hnēw a twoje szpicze saßlužila, tule lubośc wopokała — o telsko bohateje luboścę! Haj, jeho fij a prut troštujetaj mie!" Tak ręczeschtaj taj dwaj mjes żobu w najnutrniškim duszynym towarzstwie pod Anjesowym kłichżom a t jeho nohomaj.

Druhdy chyjsche Hana-Róża sażo żarowacz a ho ruzdziecz: „Ach nano, so tak daloko so minu pschiniecz dyrbjesche! mój hręch, mój hręch! moja wina, o moja wulka wina!"

Hdżez dyrbju czeknyc ja,
Hdyz jara wobczeja
Mje moje hręchne padz,
Hdże namakam ja radz?
Hacz runje wschón szwet pschidże,
Dha njeponha mi nihdże. [221, 1.]

Potom spewasche nan se swojim rjenje klinčazym hložom dale:

„O hnadny Jezużo!
Czi pschiblijuju ho
Na twoju kaſń a radu
A pytam twoju hnadu,
Njech krępka na mnje panje,
Dha trošt ho duschi stanje." [221, 2.]

Khutnje a twierdże napominasche nan swoje dżeczo, so by ho stroštunje teho Anjesa dżerżalo, pola kotrehoż je wjèle wodawania, a dżesche: „Hana-Róża, wschak by nawulka a hny tak husto mjes żobu spewali, węch hiszczę, s lubej njeboziczkę maczerju, predy hacz t spowiedzi kłodzachym:

„Hdyz wójsko satana
Wicho mi ho pschecziwia,
Dha nochzu ja ho frudziecz,
Ty budżesħ wschak jich szudzicż,
Krej twoju na ho linu,
Tak ho jich słosće minu." [221, 8.]

S tajkim słowom wrózji ho trošt do tycheneje wutroby a węsta swojego wuszlychenja mózesche Hana-Róża: „Hamien, Hamien!" rjecknyc. — Hdyz paż bē dowolena hodzinka nimo a hdyz dyrbjesche ho sażo Bożemje prajecz, bē najpredy tak pschemozena, so chyjsche ho jej wutroba puñnyc. Pschimasche ho swojego nana a njechaszhe jeho puszczyic. „O wsni mje żobu, a nano, wsni mje żobu!" wołała se skorzązym hložom, „o nano, njewostaj mje żamu!"

Nan pokasa jej teho, tiz je pola naš wschitke dny hacz do skončzenia szweta, a prajesche jej rjanu stroštnu schuczku:

„Ten so mam jeho
U so mój wón je,
So mój duch hacz t rowu teho,
Kiz je szwerny, lubuje;
Dha dže prjecz, sztoż boli,
Mam ho szbónje w jeho hñadnej woli."

Potom dżesche dale w hłubokej bołoszci: „Ja njemóžu tu wostacz a njezměm, ale wón je twój pastyr. Jego fij a prut troštujetaj cze!" — Na to pożohnowawski swoje dżeczo ho Bożemje wotżali. (Pokraczwanie.)

Hwězki.

Hwězki, hwězki daloke,
Szwety rjenischej nadzije,
Kiz wñ horje, dele dżecze,
Młodre njebjjo pozwetlecze,
K waszej wýzkoſczi mje
Nehdy jandzel powjedze.

Hwězki, hwězki szleborne,
Po njebjeszach roszte,
Lilije wñ rjenische, jaſne,
K wami hej żadam dżeczo czaſne,
Pod wami bym hinity,
Nad wami bym njezmertny.

Witaj mi też blyſczejata,
Kryszcze, hwězda wutrobna!
Wysche kłichżow, wysche rowow
Szwetlo twojich szluba szlowow
Kraſnje hajo szweczi ho
Twoje szwetlo, szbóniko!

Rosztyli pruhi, pscheczelna
Rjenicha hwězda wodżerska!
Twoju jaſnosć lubujemy,
Szbóny pucz sa tobu dżemj,
Szwecz ho, nascha nadzija,
Troſt a szwetlo žiwjenja!

Wo pschibahanju.

S kniżkow „wo pschibahanju“ wot Fricki, pschetožil J. G.

Hdyz ma kłeschcijan pschibahanacż, dyrbi wón hajo predy psched wobliczo swojego Boha stupicż a dyrbi jemu nutshladacz dacż do swojeje wutroby a dyrbi kózdzicze kłowczko szwero rospomnicż, kotreż dyrbi s jeho rta hicż a dyrbi kózdziczu mybziczu pruhowacż, kotaż ho w jeho wutrobie hiba. Pschetoż to ma tola něchtu na żebi, t swojemu Bohu prajecz: Nětko pschindż, mój luby Bożo, a budż mój szwēdż, so je to wschitko woprawdziata wernoſcę, sztoż ręczu a mybzlu. Tu ho jedna wo duszu a szbónoscę. Tego dla ho njezmě ani kłowczka wjazh ani kłowczka mjenje ręczecz, słowo ho njezmě wjerczecz a hinał wukładowacż. Polnu wernoſc dyrbisch ręczecz a nicżo t węzły kłuszaze samjelczeč. To placzja sa pschibahu, kotreż ty jako szwēdż wotpołożisch. A tu pschibahu, s kotreż ty kłubjenje dasch, dyrbisch dżerzecz hacż na pišmiecż; pschi khorhoji wostacż, na kotreż by pschibahał, hdyz masch jo też se žiwjenjom sapłacjicż; szlużbu czinicż, na kotreż by pschibahał, hdyz też masch jo se žiwjenjom sapłacjicż. Tu ho njeedna jeno wo czeło a žiwjenje, ale wo duszu a szbónoscę. A ty dyrbisch w Bożym mjenje czeło a žiwjenje saſtajicż, hdyz je nisne, so by duszu a szbónoscę żebi szdżerżai. Ale jene wopomí: Ty njezměs pschibahanacż, so chyjach někajki hręch czinicż. A byli to czinił pschecziwo prawemu pōsnaczu, każ něhdź Herodaſch — to dyrbisch sażo wotstupicż wot swojego kłubjenja. Tego dla kłeschcijan njezmě lohko pschibahanacż, t. r. wón njezmě khetje t temu hotowy bycz, ale dyrbi ho khutnje t temu pschihotowacż, hdyz je nisne, wodnjo a w nozy. A potom wón njezmě lohkomybzlny pschibahanacż, t. r. s lohkej mybzlu, ale bliskoſc swojego Boha dyrbi jeho żylu duszu satſhascz, a tego dla dyrbi kózde słowo w jeho ręce tschepotacż, na kotreż pschibaha. A tego dla njeje kħwalobne, hdyz ludżom ho w wschēdnym žiwjenju tak lohko praji: „Na to móžu pschibahanacż.“ Haj węscze, kłeschcijan dyrbi kózde słowo s pschibahu wobkruejicż móz, kotreż

ſi jeho rta wuńdje, hdvž ſo to wot wſchinoſcje žada. Ale wón ſam pschi thm ſwojeje wole nima, wón njeſmē ſamowólnje pschi-ſahac̄. Žemu placzi (Matth. 5, 34 §l.): „Ja paſt wam praju, ſo wſchic̄ ſo na nicžo njerocžili, ani na njebo, pschetož wone je Boži ſtol; ani na ſemju, pschetož wona je jeho nohow podnožk; ani na Jeruſalem, pschetož wone je wulkeho krala město. Tež nje-dyrbisich ty ſo na twoju hlowu ročic̄, pschetož ty njenízjeſch ža-neho wloſha ani běleho ani čorneho ſezinic̄. Ale wascha rěcz budž: Haj, haj; ně, ně; ſchtož wſchic̄ je, to je wot ſleho.“ Štýſchic̄ to? Ty njedyrbisich prajic̄: „Hdvž to wérno njeje, dha dele ſi mojej hlowu.“ Ta wſchak twoja njeje. Ty ſam nje-móžesč jenicžkeho wloſka běh abo čorný čzinic̄. Ty njedyrbisich prajic̄: „Tu čzi moju ruku na to dam.“ To tola rěka: Tu masch moju ruku, ſo wona rukuje ſa wérnoſcž mojich ſłówow. Ale ruka tola twoja njeje. Ty njedyrbisich prajic̄: „Ja t je-cham tudy ſtrowy ſtejec̄, hdvž to wérno njeje.“ Pschetož masch-li ſtrowe čelo, dha je to Boži dar a Bože wobſedzenſtwo. Ale druhého wobſedzenſtwo njeſmēſch ſa ſaw-daw̄ dac̄.

To wſchak ſebi ludžo myſla, ſo móža ſamo pschi pschiſahauju Boha ſiebac̄. To běſche vor-minda, kiž bu wot ſwo-jeſho niindla wobſorženy, dokelž jemu wěſty pjenjes hiſchic̄ wupłacžil njebe. Wón dyrbisiche ſkónčinje pschiſahac̄, ſo je pjenesy wupłacžil, a to tež čzi-njeſche. Hdvž paſt běſche ſi pschiſahauju do předka ſtuſil, běſche ſwoj kiž ſwo-jemu mindlej daſ a potom pschiſahasche, ſo je min-dlej pjenesy do ruki daſ. Potom džesche ſi poſbě-hnenej hlowu wotſal. Ma-dobo — žaſtoſny hrimot, žaſtoſne woļanje! Wón ležesche delkach pschi ſhod-je a běſche ſebi ſchiju ſlemiš. Kij roſlamany pódla ležesche. W nim běch ſe pjenesy ſkhowane byle a bě to w papjeraných a ſlotych pjenelsach runje taſ wjele, kaž běſche wón ſwojemu mindlej wotſchiſahac̄. Wón džé běſche jemu tón kiž do ruki daſ! — Štoto prajic̄? To běſche wopacžna pschiſahac̄! — Tak někotrežkuli člowske džec̄o psched ſwojeho Boha ſtuſil a jeho ſa ſwědka wopacžna, kaje jemu do woblicža a napomina jeho ſi ſchtraſowanju, kaž by prajic̄ chylo: „Jeli masch móz, dha mje ſchtraſuj“, — a wotpraji ſo Božeje pomožy a Božeho žohnowanja. Wérnoſcž wón ſi tym powróci. Pschetož jenicžkeho krédk, kiž by wérnoſcž na ſwětlo pschinjeſl, wón ſi nohomaj tepto, ſo ſo po tajkim niežo wjazh weric̄ njemože, ſchtož člowskejo rěča, runjeſ to ſi najzvječiſchej pschiſahu wobſwedeža. K čemu to wjedze? Wyschnoſcž drje wopacžnu pschiſahu ſi čežkum jaſtrom khosta. Ale to wjazh wottrachic̄ njecha. Štoto móže dha hiſchic̄ pomhac̄? Bohabojoſcž, ſama bohabojoſcž, bohabojoſcž, kiž ſtajnje psched woblicžom Božim khosti a teho dla tež ſtajnje w połnej wérnoſcži ſteji. Ale hdzje dyrbisich bohabojoſcž jow pschińc̄? „Tak wérne haež

ja žiwy ſym, ja chzu moju pschiſahu, kotrž ſazpiſ je, a mój ſlub, kotrž ſlamal je, na jeho hlowu pschinjeſcž.“ To je tón knjeg pschiſahac̄, a to dyrbisich ſud ſaſo weric̄ naſuňac̄. Hiſchic̄ jedyn pschiſklad njech to roſiaſni.

Běſche mlody hospodař R. Štlužobna džowka běſche jeho jako nana ſwojeho njemandželskeho džesča mjenowała. Wón paſt to wotpschiſaha. Wón běſche ſlubjeny ſi bohatej hoſzu a ta bě jemu prajila, jeli ſo ſo wot teho njeuziſeſi, wo njeho njerodži. Wón pschiſahasche, kwaſ bu džeržany, a po ſdacžu wſcho derje džesche. Pjenesy a ſublo pschiſerac̄, džec̄i běch ſtrowe a čile. Ale měr njebe w domje, ani mjes mandželskim a mandželskej, ani mjes starschimaj a džec̄imi. A hdvž tón čož w ſečze pschińdje, w ko-trym běſche pschiſahac̄, bu wón njeměrný. Potom ſhodžesche w nožy wokoło. W kožu njemóžesche wuſ-nyc̄ a niz ſpacž. Maj-starſhu džowku běch ſo města dali a wona pschińdje jako kurwa domoj. Štyna běch ſo ſchulu dali a wón pschińjeſe ne-fajke tajke holcžiſko ſobu; wón chyſche ſebi ju ſa žonu wſac̄. Duž naſta wulki njeměr a ſwada w domje. Tamne holcžiſko dyrbisiche ſi doma, potom tež ſyň a na to tež naj-starſha džowka. Štym mužom njebe wjazh pscheńc̄. Jeho žona běſche jemu poſdžiſko hiſchic̄ džowku porodžila. Ta běſche 8 let ſtara a na-nový ſubuſt. Duž wón junu pschiſipolđnu pschi ſhachſach ſedžesche. Wſcho bě čiſho a wón ſapocža drémac̄. Podla w ko-morzy ſedžesche jeho lu-bowana džowcžic̄ka a wuſnjeſche ſchpruchi ſi dru-hej kaſni ſi katechiſma. Majprjedy: „Wý ſo njedyrbic̄e podarmo ročic̄ pschi mojm mjenje, a wotſwječic̄ ſo mjenje twojego Boha; pschetož ja ſym tón knjeg“ a dale: „Tak wérne haež ja žiwy ſym, ja chzu moju pschiſahu, kotrž ſazpiſ je, a mój ſlub, kotrž ſlamal je, na jeho hlowu pschinjeſcž“ a po-tom: „Ja chzu naſky ſwědki byc̄ pschećzivo tym, kiž ſo njeprawje pschiſahac̄“. A wuſ-njenje bu pschezo wot-ſchomaj ſam pschezo ſu-

Na horach, na horach ſo roſwiežela
Mi wóczko, hdvž ploninu widžu;
Wžy, města a hona ſo wſchelakoscža,
Kaž roſhyte hraſki na blidu.
Na horje mam myſl tež polóżenu:
Ja horkach — a delkach te ſtaroscž ſu.

Seiter †.

ſiſche a pschezo ſuſniſche ſo ſkowa ſi wotſchomaj ſam pschezo ſuſniſche dobuwochu. Wotſuſet běſche hiſo ſawoſla: „Směrom!“ Ale pschezo wotſiſko klinčesche: „Ja chzu naſky ſwědki byc̄ pschećzivo tym, kiž ſo njeprawje pschiſahac̄.“ Duž ſtoci ſo do ſomorki a ſawoſla: „Tak ſak — holza, džerž hubu! Že ſu, Že, Že!“ A pschi ſu ſomorki ſo wloſh ſchimny a jej ſi pjaſežu do woblicža biſeſche a potom ſi tobakowej trubu, ſo hlowcžka roſleči a džesču ſrej ſi woc̄ow běſche a wona do njeozý padny. Potom wón ſlečza a macžeri proſi, ſo durbi ſa ſwojim džesčom hladac̄. A wón džesche do ſuſodneje wžy a ſym ſo do kocžmy. Wječor ſci inidze domoj a ſa džesčom njehladajo a ſo njeprachejo ſo ſe ſchórnemi na konopej lihny a ſapucža ſmorčec̄. Ma-dobo ſo ſteji. Ale hdzje bohabojoſcž jow pschińc̄? „Tak wérne haež

ſběhny a ſawoſla: „Ja chzu naſky ſwědki byc̄ pschećzivo tym, kiž

żo njeprawje pschižahaju — ja chzu nahły swědk bycz pschecžiwo tym, kiz so njeprawje pschižahaju — kże bu to, nicž hacž kże!“ A wón bu pschezo njeměrnisch, wotrocžk a dwaj ſuſodaj jeho do loža pschinjeſechu. Wolomik s měrom ležesche. Ale potom ſaſo džiwje myſle na njego khodžachu. Wón ſyñy so w ložu a ſawoła: „Schto praji, so ſym moje džecžo ſabik, mojeho lubuſhka? Ta ſym jo jenož ſchtraſował, dokelž prajesche, so ſym wopak pschižahal. Schto móže to prajicž?“ A potom žałostnje ſawoła, ruzý wot so džeržesche a praji: „O, nětko nje pschima, satan!“ a pschi tym woſolo so bijesche. A hishcze jene žałosne ſawołanie, jeho ruzý twjerdże ložo džeržeschtet a wón ſuſy hromadže ſuſasche. Tajki wón ležesche a psches jeho hromadže ſkuſane ſuſy klinczesche pschezo mózniſcho a njeměrnisch: „Ta chzu nahły swědk bycz pschecžiwo tym, kiz so njeprawje pschižahaju.“ — potom pschezo pomalſcho s krótkim dychom: „Ta chzu — nahły swědk bycz — pschecžiwo tym, kiz so njeprawje pschižahaju — kiz so njeprawje pschižahaju — kiz so njeprawje pschižahaju!“ na to ſatorhnjenje a wón bě morwý. Na prawej ruzý běchu 3 porſty kaž k pschižahanju poſběhnjene.

Bóh chyl so nad naſchim ludom ſmilicž. Wopacžnych pschižahow je w naſchim čaſu doſč, so wone k njebiſham woſaju, so by Bóh ſchtraſował. Schto budže, hdźj tute ſudzenja pschižindu?

Roshlad w naſchim čaſu.

14. meje buſhtaj w Barlinje dwaj ſynaj pruskeho prynza Albrechta, prynzregenta w Braunschweigſkej, prynzoi Biedrich Handrij a Joachim Albrecht, ſwiedženſzy konſirmérowanaj. Dwórfki předář Schrader je wo ſwj. teſte ſtom. 1, 16 předowat a tole ſkolo prynzomaj tak wukladował: 1. evangelijs w Chrystuſu je naſcheje wěry ſaložk, 2. wuſnacze k Chrystuſej je naſcheje wěry móz, 3. ſbóžnosć w Chrystuſu je naſcheje wěry kónz.

Njedaloko Kyoto-a, japanskeho města, bu 22 lět starý russi krónprynz Miklawich wot japanskeho muža s mječom nadpadnjeny a ſranjeny. Tola džakowano Bohu niz na ſmiercz. W Japanu je wěſta ſtrona, kotaž chze wſchitkých zuſych ſ kraja wuhnacž, a k njej najfferscho njekraſnik ſluſhesche. W Ruskej a w zyklum ſwěcze je tónle njeſutí wulke roſhorjenje ſbudžil. Někotſi maſa tež ſa to, so mordař k nihilistam, t. j. k ruſkej ſběžkarſkej ſtronje, kotaž je tež khězora Alexandra II. na tajke žałosne waſchnje ſkonzowala, ſluſha.

Pola ſchlesyňſkeho wuſtawa k ſawějzenju starobý a invalidnoſće (Alters- und Invaliditätsversicherungsanstalt) je ſo 12,958 namjetow na pschiſwolenje starobneje renty ſtajilo. Bes nimi bu halle 2283 ſa prawe pschipóſnali. Druhe pak dýrbja ſo halle dale pschepytacž. A dokelž dýrbi ſo teho dla wjele tam a ſem prashecz a piſacž, njemóža ſo pjenjeſh tak rucze wuplačicž, kaž by wſchitkum lubo bylo.

Šobuſtaſh komiſije ſa zyrkwinu viſitaziju w Róſborfſkim zyrfkym woſrieſu, kotaž ſo 22. meje w Mužakowje ſapocžnie, bu knježa: generalny ſuperintendent dr. Erdmann, ſuperintendentio Frädrich ſ Krožena, Griesdorf ſe Steudniža, Wendt ſ Zýbalnje, duchownaj Alberth ſe Strehlena a Ender ſ Glogawa, ſchulski radžiczel Friesa ſ Liegniza, Mužakowski hrabja ſ Arnim, Krjebjanskii hrabja ſ Einsiedel, khězorowý hrodowý hejtman hrabja ſ Lüttichau w Niſkej, komornik ſ Blumenthal nad Zamnom, ryceríkubler Gerſtein nad Dobersom, měſčanosta (Bürgermeister) Knoll ſ Mužakowa, horncjerſki miſchtr Nowak ſ Mužakowa, sanitetny radžiczel dr. Prochnow ſ Mužakowa a major ſwobodny knjes ſ Wrangel nad Woſykom (Hähnchen). — Šerbfki woſhadam k wulkemu wjeſelu móže ſo wosjewicž, ſo je po petiziji (próſti) mnohich duchownych tež Šerb pschiwſaty, mjenujz k farař Bróſka ſ Kschijchowa.

Hubjenosć.

Muž, kiz bě w kraſnym wjeſelu a w proſnoſtakodženju živý był, ſhubi ſwoje zyłe bohatſtwo a ſo teho dla roſhněwa. So by ſo woſchewiſ, wopuscheži město a džesche na wſy. Widžesche tam bura, kiz ſ ſkopacžom žito wějesche. Teho ſo woprascha, czecho dla to czini. Bur wotmoſwi: „So njeby žito ſchodus czerpiło a ſhniło.“ Na to pschińdze na polo a widžesche bura woſacž. Teho ſo tež woprascha, czecho dla to czini. Bur wotmoſwi: „So by ſo ſemja ſmjeheſila a deſchcz a ſlónzo do ſebje wſacž móhla.“ Džesche dale a pschińdze do winizy, a widžesche bura winowe haſosy woſreſowacž. Sso jeho teho runja prashejo, czecho dla to czini, bur

wotmoſwi: „Cžinju to teho dla, ſo bych u haſosy wjele dobrých plodow pschinjeſtle.“

Duž džesche hněwony do ſo a džesche: „Cžeho dla je moja duſcha tak jara ſtyskniwa? Ta ſym jecžmieni, kiz ma ſo wěcz, ſo ſo njeby ſkaſyl. Ta ſym ſemja, kotaž ſo roſtorha, ſo by móhla ſ njebiſh ſohnowanie doſtacž. Ta ſym haſosa, kotaž ma ſo wobrſacž, ſo by dobre plody njeſla ſa wěcznoſež.“ N.

Praviza a ſewiza.

Džowcžicžka bě pobožne džecžo, ale jara ſabycžiwa. Sto króčz bě macžerka ji hižo prajila, kota je prava ruka, a kota je lewa ruka, ale holečka pschezo ſaſo k macžeri pschińdze ſo prashejo: „Macžerka, hdźeha prawa je? Macžerka, hdźeha lewa je? „Macž drje běſche jara ſejerpliwa, ale ſkóčnje mějſeſche tola ſtajne prashejenje ſyte a džesche: „Nětko cže nicžo wjazy wucžicž njebudu; ty ſebi tola nicžo w pomjatku njewobkhowsach.“

Duž džowcžicžka horze ſyly ſlakacž a prosheſche: „Luba ſlota macžerka, jenož hishcze jeniczki ras mi praj, kota je prawa a kota je lewa ruka, potom chzu ſebi to derje ſpomjatkowacž.“ „Haj wſchaf“, džesche macž; „ale praj mi tola, czecho dla chzesch to pschezo a pschezo ſaſo wjedžecž, hdźe je prawa a hdźe lewa ruka.“

„Ach, moja macžerka“, wotmoſwi džecžo, „wſchaf ſy mi ſama powjedała, ſo budže knjes Jefuš na ſuđném dnju kóſly k ſwojej ſewizy poſtajicž, ſo bych u do wěczneho ſatamanja ſchle, a wozuž k ſwojej pravizi, ſo bych u do wěczneho wjeſela ſaſchle? Ach, hdź bych potom njeviđoſala, hdźe je prawa a hdźe lewa ruka je, bych mjes kóſly pschińdž móhla a ſhubjena byla.“ — Duž macž ſlakacž pocža a džowcžicžy rucze hishcze ras praj, kota je prawa, a kota lewa ruka, a njeje ſo ji wostudžilo tole džowcžicžy tak doſloho powjedacž, doniž ſebi džecžo wěz prawje ſpomjatkovalo njeje.

Wulka wěz wſchaf je, roſdžel wjedžecž mjes pravizu a ſewizu, mjes prawym a ſewym puſzom. Wjele, wjele wulkich ludzi je ſižnych a wumrje, jako bych ſapomniſi, hdźe je praviza a hdźe je ſewiza. Qu.

Wérne ſnamjo. W ſuđniſkej jſtve někaſkeho města, koſtrehož mjeno ſym ſapomniſi, wobras wiſa, kiz móhla rjez zyłe naſcheho človjeka poſkuſuje, a pod nim ſteji: „Ta drje ſym prozeſ dobył, ale hewaſ nječo psches to ſaſkuſil njeſhym, hacž to, ſchtož na mni widžicže.“ Kaf hakle ſ tym ſteji, kiz je prozeſ pschěhraſ?

Rjaný ſwět.

Sswět Boži rjaný je,
To na wſchěch róžach widžicže,
Piſana róžicžka
To kóžda powjeda.

Sswět Boži rjaný je,
To mile ſlónčko poſkaze,
Wobžwěcži, ſwjeſeli
Sswět zyły ſcheroſi.

Sswět Boži kraſni ſo,
To kóžde jaſne žórleſchko
Bežaze pluſkoze,
Pičz dawſchi ſlěborne.

Sswět Boži rjaný je,
Na kóždu kročzel widžicže,
Stworjenicžku kóždemu
Bóh cžini dobrotu.

Sswjedžen ſwjateje Trojizh.

Njedžela	Jana 3, 1—15.	Komſtich 11, 33—36.
Pónđela	1 Mójſaſha 1, 1—31.	= 1, 1—12.
Wutora	= 2, 16—25.	= 1, 13—23.
Svředa	= 3, 16—24.	= 2, 1—16.
Schwörtk	= 4, 1—16.	= 3, 1—8.
Vjatk	= 6, 5—22.	= 3, 9—22.
Ssobota	= 7, 1—24.	Psalm 49.